

Kotoutumiskoulutuksen toteuttaminen osana Porvoon työllisyysalueen lakisääteisiä palveluita

Elinvoimalautakunta 22.04.2024 § 27
1011/14.07.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot
Hallintopäällikkö Bettina Sjöström
Kotouttamispäällikkö Jenny Broberg
Suunnittelija Tanja Laine
Elinkeinpäällikkö Elina Duréault
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kotoutumiskoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon. Lisäksi tavoitteena on edistää opiskelijan työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä sekä lisätä hänen yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämänhallintaan liittyviä valmiuksiaan. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 27 §:n mukaan kunta vastaa siitä, että kunnassa on tarjolla kotoutumiskoulutusta kunnassa asuvien kotoutuja-asiakkaiden tarvetta vastaavasti. Edellä mainittu laki astuu voimaan 1.1.2025. Kunnan on ohjattava kotoutuja-asiakas, joka ei ole oppivelvollinen, osallistumaan kunnan tai muun tahon toteuttamaan kotoutumiskoulutukseen. Työnhakijaksi rekisteröityneen kotoutuja-asiakkaan kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena, josta säädetään työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa lain 7 luvun 61 §:ssä. (380/2023).

Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukset järjestetään ennen TE25-uudistusta ja edellä mainitun työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain voimaantuloa ELY-keskuksen (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) hankkimana työvoimakoulutuksena. Vastuu työvoimakoulutuksen hankinnoista kuuluu ELY-keskukselle 31.12.2024 asti. ELY-keskus on hankkinut työvoimakoulutukset tarjouskilpailun perusteella noudattaen julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa säädettyjä menettelytapoja. Viimeisen tarjouskilpailun voittaja on ollut Careeria Plus Porvoon alueella. Laskennallinen hinta itäisen Uudenmaan osalta (pois lukien Sipoo) on vuonna 2023 ollut noin miljoona euroa. Haasteita on ollut mm. kotoutujien kielitaidon kehittämisessä sekä työllistymisessä koulutuksen päätyttyä. Samoin koulutuksiin pääsemisessä on ollut ajoittain pitkiä odotusaikoja. Osana TE25-uudistusvalmistelua onkin haluttu selvittää kustannustehokkaampia tuottamistapoja ja tutkia, miten koulutusten kotoutumista tuottavaa tulosta voitaisiin lisätä, sekä koulutukseen pääsemistä nopeuttaa.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain mukaan julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille 1.1.2025. Kunnille siirtyy myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät. Laissa ei edellytetä,

että työvoimaviranomaisen on nimenomaan hankittava koulutusta palveluntuottajalta, vaan kunta voi päättää koulutuksen tuottamistavan. Tämä tarkoittaa sitä, että työvoimaviranomainen voi järjestää koulutusta omana tuotantonaan tai hankkia sitä palveluntuottajilta.

Porvoon kansalaisopisto (Kombi) on ehdottanut toteuttavansa koulutukset noin 700 000 euron vuosikustannuksin, mikäli opiskelijamäärät pysyvät samalla tasolla. Porvoon kansalaisopisto on Porvoon kaupungin omistama oppilaitos, joka hallinnollisesti toimii elinvoimasektorin alaisena yksikkönä. Kansalaisopiston järjestämänä aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus katsottaisiin näin ollen olevan omaa tuotantoa.

Jotta voidaan varmistua kotoutujien kielitaidon kehittymisestä sekä työllistymisestä työmarkkinoille koulutuksen tuloksena, laaditaan Kansalaisopiston kanssa erillinen yhteistoimintamalli, jossa laatukriteerit määritellään. Kustannuksista vastaa yhteisen työllisyysalueen toimintaa varten perustettava taseyksikkö.

Vuonna 2024 alkavat CareeriaPlussan tuottamat Kotoutumiskoulutukset jatkuvat kuitenkin vuoden 2025 aikana. Mikäli kotoutumiskoulutukset toteutetaan vuodesta 2025 eteenpäin osana Kansalaisopiston toimintaa, ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista antaa vuonna 2024 koulutuksen aloittaneiden kotoutujien vaihtaa palveluntarjoajaa kesken koulutusten yhteensopivien eri vaiheiden. Näin ollen on tarkoituksenmukaista ottaa vastaan ELY:n kilpailuttamien koulutusten ”hännät” eli 2024 alkaneiden koulutusten toisiinsa nivoutuvat moduulit. Näiden koulutusmoduulien, eli ”hännien” hinta on ELY:n arvion mukaan 492 600,00 euroa vuodelta 2025. Vastaanottamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että kaupunki sitoutuu maksamaan koulutuksista ELY:n kilpailuttamien sopimusten määrittämän hinnan vuonna 2025, sekä vastaanottaa sopimuksen ja muuttuu näin ollen sopimuksen osapuoleksi.

Syksyllä 2024 alkavat koulutukset (5 ryhmää) on suunniteltu aloitettavan vain alkuvaiheiden pituisina (6–8 kuukautta riippuen onko perus- tai hitaasti etenevä), jolloin hännät vuodelle 2025 olisivat mahdollisimman lyhyet. Tällöin työllisyysalue voi aloittaa kansalaisopiston toteutuksen koulutukset alkuvuodesta 2025 ja päättövaiheiden koulutuksille olisi näin ollen tarvetta vasta myöhemmin keväällä. Ensimmäinen koulutus, jonka osalta toteutus on pelkällä alkuvaiheella on 29.7.2024 alkava koulutus. Ennen sitä alkavat koulutukset toteutetaan kokonaisuudessaan ELY:n kilpailuttamina ja CareeriaPlussan tuottamina koulutuksina (5 ryhmää). Näin ollen viimeinen ryhmä CareeriaPlussan toteuttamana loppuu elokuussa 2025.

Kustannusarvio vuosille 2025 ja 2026

Vuosi	2025	2026
Kombi	312 000,00	679 000,00
Elyn ”hännät”	492 600,00	
Yhteensä	804 600,00	679 000,00

vs. Apulaiskaupunginjohtaja

Kotoutumiskoulutukset toteutetaan vuodesta 2025 lähtien osana Kansalaisopiston toimintaa. Koulutuksen laadun varmistamiseksi laaditaan erillinen yhteistoimintamalli. Porvoon kaupunki ottaa vastaan ELY:n kilpailuttamista kotoutumiskoulutuksista ne koulutusmoduulit vuodelle 2025, jotka ovat tarkoituksenmukaista antaa kotoutujien käydä loppuun saman palveluntuottajan opetuksessa.

Päätös

Elinvoimalautakunta päätti yksimielisesti, että kotoutumiskoulutukset toteutetaan vuodesta 2025 lähtien osana Kansalaisopiston toimintaa. Koulutuksen laadun varmistamiseksi laaditaan erillinen yhteistoimintamalli. Porvoon kaupunki ottaa vastaan ELY:n kilpailuttamista kotoutumiskoulutuksista ne koulutusmoduulit vuodelle 2025, jotka ovat tarkoituksenmukaista antaa kotoutujien käydä loppuun saman palveluntuottajan opetuksessa. Elinvoimalautakunta päätti yksimielisesti lisätä esitykseen, että polut yrittäjyyteen ja ammatilliseen koulutukseen turvataan.